

§ 4. Воля.

Елементътъ *воля* е отъ централнитѣ въ душевния животъ и нейната двигателна сила особено явно се проявява въ социалния животъ. Голѣма, несъмнена сила е волята. Волята на тълпата, волята на властния човѣкъ сж магнетизми, които увличатъ други воли, тикатъ ги къмъ действия, даватъ имъ направление, събуждайки ги за животъ и подвизи. Добре насочената воля е щастливъ прогресивенъ факторъ въ личния и обществения животъ. Злата воля е разрушителенъ факторъ, центъръ на разложение.

Волята е творческа сила. Като че ли сътворената еволюция, при дадена своя фаза, изисква вече посредничеството на волята. „Жизненото стои въ насоката на волевото“, казва Bergson. Волевиятъ актъ, обаче, е благодворенъ само когато отговаря на необходимоститѣ на мѣстото и времето. Гениалниятъ човѣкъ, създателъ на епоха, е такъвъ главно защото съсредоточава въ себе си духа на народа си и действа въ направление на изискванията му. У нормалния индивидъ волята, добре насочена, може да влезе въ съвокупността на социалнитѣ фактори.